POSTOJ RADY (EU) č. 5/2014 V PRVNÍM ČTENÍ

k nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 428/2009, kterým se zavádí režim Společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití

Přijatý Radou dne 3. března 2014

(2014/C 100/02)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 207 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

v souladu s řádným legislativním postupem ([1]),

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení Rady (ES) č. 428/2009 ([2]) stanoví, že zboží dvojího užití má při vývozu z Unie nebo při tranzitu Unií, nebo pokud je dodáváno do třetí země na základě zprostředkovatelských služeb poskytovaných zprostředkovatelem, který má bydliště či sídlo v Unii, podléhat účinné kontrole.

(2) S cílem umožnit členským státům a Unii, aby dostály svým mezinárodním závazkům, se v příloze I nařízení (ES) č. 428/2009 zavádí společný seznam zboží dvojího užití, které v Unii podléhá kontrolám. Rozhodnutí o zboží, které podléhá kontrole, se přijímají v rámci Australské skupiny, Režimu kontroly raketových technologií, Skupiny jaderných dodavatelů, Wassenaarského ujednání a Úmluvy o zákazu chemických zbraní.

(3) Nařízení (ES) č. 428/2009 stanoví, že se seznam zboží dvojího užití stanovený v příloze I uvedeného nařízení aktualizuje v souladu s příslušnými závazky a povinnostmi, včetně jejich změn, které členské státy přijaly jako členové mezinárodních režimů nešíření a ujednání o kontrole vývozu nebo ratifikací příslušných mezinárodních smluv.

(4) V zájmu zajištění plného souladu s mezinárodními závazky v oblasti bezpečnosti, zaručení transparentnosti a udržení konkurenceschopnosti vývozců je třeba seznam zboží dvojího užití stanovený v příloze I nařízení (ES) č. 428/2009 pravidelně aktualizovat. Prodlevy v aktualizaci seznamu zboží dvojího užití mohou mít nepříznivý dopad na bezpečnost a mezinárodní úsilí o nešíření, jakož i na výsledky hospodářské činnosti vývozců v Unii. Z technické povahy změn a ze skutečnosti, že tyto změny mají být v souladu s rozhodnutími přijatými v rámci mezinárodních režimů pro kontrolu vývozu, zároveň vyplývá, že pro provedení potřebných aktualizací v Unii by měl být použit zrychlený postup.

(5) Nařízení (ES) č. 428/2009 zavádí všeobecné vývozní povolení Unie jako jeden ze čtyř typů vývozních povolení, která jsou podle uvedeného nařízení k dispozici. Všeobecná vývozní povolení Unie umožňují vývozcům usazeným v Unii vyvážet určité druhy zboží do některých konkrétních míst určení, a to na základě podmínek těchto povolení.

([1]) Postoj Evropského parlamentu ze dne 23. října 2012 (Úř. věst. C 68 E, 7.3.2014, s. 112) a postoj Rady v prvním čtení ze dne 3. března 2014. Postoj Evropského parlamentu ze dne … (Úř. věst. …) (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne …

([2]) Nařízení Rady (ES) č. 428/2009 ze dne 5. května 2009, kterým se zavádí režim Společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití (Úř. věst. L 134, 29.5.2009, s. 1).

(6) Příloha II nařízení (ES) č. 428/2009 stanoví všeobecná vývozní povolení Unie, která jsou v současnosti platná v Unii. Vzhledem k povaze těchto všeobecných vývozních povolení Unie by mohlo být namístě vyjmout z oblasti působnosti těchto povolení některá místa určení, zejména tehdy, jestliže měnící se okolnosti ukáží, že pro určité místo určení by již neměly být povoleny zjednodušené vývozní transakce v rámci všeobecného vývozního povolení Unie. Toto vyjmutí místa určení z působnosti všeobecného vývozního povolení Unie by nemělo bránit vývozci, aby mohl požádat o jiný druh vývozního povolení v souladu s příslušnými ustanoveními nařízení (ES) č. 428/2009.

(7) Za účelem zajištění pravidelných a včasných aktualizací společného seznamu zboží dvojího užití v souladu se závazky a povinnostmi členských států v rámci mezinárodních režimů pro kontrolu vývozu by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU"), pokud jde o změny přílohy I nařízení (ES) č. 428/2009 v rámci působnosti článku 15 uvedeného nařízení. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni.

(8) Za účelem umožnění rychlé reakce Unie na měnící se okolnosti, pokud jde o posouzení citlivosti vývozu probíhajícího na základě všeobecných vývozních povolení Unie, by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU, pokud jde o změny přílohy II nařízení (ES) č. 428/2009 týkající se vyjmutí míst určení z působnosti všeobecných vývozních povolení Unie. Jelikož takové změny by měly být prováděny pouze na základě posouzení, z něhož vyplývá zvýšené riziko určitého vývozu, a jelikož by další používání všeobecných vývozních povolení Unie v případě tohoto vývozu mohlo bezprostředně ohrozit bezpečnost Unie a jejích členských států, může Komise použít postup pro naléhavé případy.

(9) Při přípravě a vypracovávání aktů v přenesené pravomoci by Komise měla zajistit, aby byly příslušné dokumenty předány současně, včas a vhodným způsobem Evropskému parlamentu a Radě.

(10) Nařízení (ES) č. 428/2009 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (ES) č. 428/2009 se mění takto:

(1) V čl. 9 odst. 1 se doplňují nové pododstavce, které znějí:

„Aby se zajistilo, že všeobecná vývozní povolení Unie uvedená v přílohách IIa až IIf se vztahují pouze na transakce s nízkým rizikem, je Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 23a s cílem vyjmout místa určení z působnosti těchto všeobecných vývozních povolení Unie, pokud jsou na tato místa určení uvalena zbrojní embarga uvedená v čl. 4 odst. 2.

Pokud je v případě takových zbrojních embarg ze závažných naléhavých důvodů nutné vyjmout určitá místa určení z působnosti všeobecného vývozního povolení Unie, použije se na akty v přenesené pravomoci přijímané podle tohoto odstavce postup stanovený v článku 23b."

(2) V článku 15 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„3. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 23a, pokud jde o aktualizaci seznamu zboží dvojího užití stanoveného v příloze I. Aktualizace přílohy I se provádí v rozsahu stanoveném v odstavci 1 tohoto článku. Pokud se aktualizace přílohy I týká zboží dvojího užití, které je rovněž uvedeno v přílohách IIa až IIg nebo v příloze IV, odpovídajícím způsobem se změní tyto přílohy."

(3) Vkládají se nové články, které znějí:

„*Článek 23*a

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 9 odst. 1 a čl. 15 odst. 3 je svěřena Komisi na dobu pěti let od … (*). Komise vypracuje zprávu o přenesené pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 9 odst. 1 a čl. 15 odst. 3 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

5. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 9 odst. 1 a čl. 15 odst. 3 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

*Článek 23*b

1. Akty v přenesené pravomoci přijaté podle tohoto článku vstupují v platnost bezodkladně a jsou použitelné, pokud proti nim není vyslovena námitka v souladu s odstavcem 2. V oznámení aktu v přenesené pravomoci Evropskému parlamentu a Radě se uvedou důvody použití postupu pro naléhavé případy.

2. Evropský parlament nebo Rada mohou proti aktu v přenesené pravomoci vyslovit námitky v souladu s postupem uvedeným v čl. 23a odst. 5. V takovém případě zruší Komise tento akt neprodleně poté, co jí Evropský parlament nebo Rada oznámí rozhodnutí o vyslovení námitek .“

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V … dne …

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předseda	*předseda*
…	…

(*) Den vstupu tohoto nařízení v platnost.

NÁVRH ODŮVODNĚNÍ RADY

I. ÚVOD

Komise předložila dne 7. listopadu 2011 Evropskému parlamentu a Radě návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 428/2009, kterým se zavádí režim Společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití ([1]).

Evropský parlament přijal stanovisko v prvním čtení dne 23. října 2012 ([2]).

Balíček souhrnných aktů o obchodu, o němž se v danou chvíli jednalo, rovněž obsahoval návrhy týkající se aktů v přenesené pravomoci relevantních pro tento návrh. Bylo dohodnuto, že v zájmu zajištění soudržnosti mezi dotyčnými dvěma nařízeními a tímto návrhem se počká na výsledky ohledně balíčku souhrnných aktů o obchodu.

V červnu roku 2013 bylo ohledně balíčku souhrnných aktů o obchodu dosaženo kompromisu ([3]). Následně se uskutečnila jednání s cílem dosáhnout dohody o tomto návrhu na začátku druhého čtení ([4]).

Na závěrečném zasedání neformálního trialogu konaném dne 17. prosince 2013 bylo mezi spolunormotvůrci dosaženo prozatímní dohody ohledně kompromisního balíčku.

Dne 21. ledna 2014 schválil výsledky jednání trialogu Výbor Evropského parlamentu pro mezinárodní obchod.

Předseda Výboru pro mezinárodní obchod zaslal dne 21. ledna 2014 předsednictví dopis, v němž uvedl, že pokud Rada formálně předloží Parlamentu svůj postoj v té podobě, v jaké je prezentován v příloze uvedeného dopisu, předseda Výboru pro mezinárodní obchod doporučí plenárnímu zasedání, aby postoj Rady přijalo beze změn.

Na tomto základě dosáhla Rada dne 11. února 2014 (v návaznosti na zasedání Výboru stálých zástupců konané dne 29. ledna 2014) ohledně uvedeného návrhu politické dohody ([5]).

Rada s ohledem na výše uvedenou dohodu a po revizi právníky-lingvisty přijala dne 3. března 2014 řádným legislativním postupem stanoveným v článku 294 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) svůj postoj v prvním čtení.

II. CÍL

Cílem navrhovaného nařízení je zajistit prostřednictvím aktů Komise v přenesené pravomoci pravidelné a včasné aktualizace kontrolního unijního seznamu zboží dvojího užití v souladu se závazky a povinnostmi členských států v rámci mezinárodních režimů kontroly vývozu.

Aby byla umožněna rychlá reakce EU na měnící se okolnosti, pokud jde o posouzení citlivosti vývozu podle všeobecných vývozních povolení EU, nařízení dále stanovuje možnost vyjmout z oblasti působnosti těchto povolení místa určení, ukáže-li se to v určitých případech jako nezbytné, aby bylo zajištěno, že se povolení vztahují pouze na transakce s nízkým rizikem.

III. ANALÝZA POSTOJE RADY V PRVNÍM ČTENÍ

Pokud jde o postup aktualizace kontrolního seznamu EU (příloha I) prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci, Rada s velkou částí návrhu souhlasila. Byly vloženy změny ohledně těchto hlavních otázek:

— byla jednoznačněji stanovena působnost aktů v přenesené pravomoci pro vyjmutí míst určení ze všeobecných vývozních povolení EU, tj. pokud jsou na tato místa určení uvalena zbrojní embarga;

— období svěření přenesených pravomocí na Komisi bylo stanoveno na pět let a automaticky se prodlužuje;

— pokud se aktualizace kontrolních seznamů EU (příloha I) týkají zboží dvojího užití, které je uvedeno i v jiných přílohách nařízení, aktualizují se rovněž tyto přílohy.

([1]) Dokument 16726/11.
([2]) Dokument 15611/12.
([3]) Dokument 13284/13.
([4]) Dokumenty 11454/13 a 12203/13.
([5]) Dokument 5480/14.

Kromě toho Evropský parlament, Rada a Komise vydaly společné prohlášení, v němž uznávají význam neustálého posilování účinnosti a soudržnosti režimu kontroly vývozu zboží strategického významu z EU, jenž zajišťuje vysokou úroveň bezpečnosti a přiměřenou transparentnost, aniž by snižoval konkurenceschopnost a bránil zákonnému obchodu se zbožím dvojího užití. To bude rovněž předmětem jednání v souvislosti s pokračujícím přezkumem politiky EU v oblasti kontroly vývozu zboží dvojího užití.

IV. **ZÁVĚR**

Postoj Rady v prvním čtení odráží kompromisní dohodu, které bylo též za pomoci Komise dosaženo při jednáních mezi Radou a Evropským parlamentem. Tento kompromis byl potvrzen přijetím politické dohody Radou dne 11. února 2014 v návaznosti na zasedání Výboru stálých zástupců konané dne 29. ledna 2014.

Předseda Výboru Evropského parlamentu pro mezinárodní obchod v dopise ze dne 21. ledna 2014 adresovaném předsednictví uvedl, že pokud Rada formálně předloží Parlamentu svůj postoj v té podobě, v jaké je prezentován v příloze uvedeného dopisu, doporučí plenárnímu zasedání, aby postoj Rady s výhradou ověření ze strany právníků-lingvistů přijalo v rámci druhého čtení v Evropském parlamentu beze změn.

Společné prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise o přezkumu systému kontrol vývozu zboží dvojího užití

Evropský parlament, Rada a Komise uznávají důležitost neustálého posilování účinnosti a soudržnosti strategického režimu kontroly vývozu EU, jenž zajišťuje vysokou úroveň bezpečnosti a přiměřenou transparentnost, aniž by snižoval konkurenceschopnost a legitimní obchod se zbožím dvojího užití.

Všechny tři orgány se domnívají, že k zachování schopnosti reagovat na nové hrozby a překotný technologický rozvoj, k omezení narušení, k vytvoření skutečného společného trhu se zbožím dvojího užití (jednotné a rovné podmínky pro vývozce) a k tomu, abychom i nadále byli pro třetí země příkladem v oblasti kontroly vývozu, je zapotřebí systém modernizovat a dále sbližovat.

Za tímto účelem je třeba zefektivnit proces aktualizace kontrolních seznamů (přílohy nařízení), posílit posuzování rizik a výměnu informací, vytvořit kvalitnější průmyslové normy a omezit rozdíly v uplatňování.

Evropský parlament, Rada a Komise berou na vědomí otázky související s vývozem některých informačních a komunikačních technologií, jež mohou být využívány v souvislosti s porušováním lidských práv i k oslabování bezpečnosti EU, zejména v případě technologií využívaných k hromadnému sledování, monitorování, stopování, vyhledávání a cenzuře, jakož i k napadání softwaru.

V této souvislosti byly zahájeny technické konzultace, a to i v rámci vzájemných návštěv pro zboží dvojího užití na úrovni EU, koordinační skupiny pro zboží dvojího užití a režimů kontroly vývozu, a nadále jsou přijímána opatření k řešení naléhavých situací prostřednictvím sankcí (podle článku 215 SFEU) nebo vnitrostátních opatření. Zesíleno bude také úsilí o podporu vícestranných dohod v souvislosti s režimy kontroly vývozu a budou posouzeny možnosti řešení této otázky v souvislosti s probíhajícím přezkumem politiky EU v oblasti kontroly vývozu zboží dvojího užití a s přípravou sdělení Komise. V této souvislosti všechny tři orgány vzaly na vědomí dohodu zúčastněných států Wassenaarského ujednání dosaženou dne 4. prosince 2013, na jejímž základě mají být zavedeny kontroly složitých sledovacích nástrojů umožňujících přístup do počítačových systémů bez autorizace a kontroly systémů sledování sítí IP.

Evropský parlament, Rada a Komise jsou rovněž odhodlány dále rozvíjet stávající „sběrný“ mechanismus pro zboží dvojího užití, jež nespadá pod přílohu I nařízení, a to za účelem dalšího posílení systému kontroly vývozu a jeho uplatňování v rámci jednotného evropského trhu.

Prohlášení Komise k aktům v přenesené pravomoci

V kontextu tohoto nařízení Komise připomíná, že v bodě 15 rámcové dohody o vztazích mezi Evropským parlamentem a Evropskou komisí se zavázala poskytovat Parlamentu veškeré informace a dokumentaci ze svých schůzek s národními odborníky v souvislosti se svou prací na přípravě aktů v přenesené pravomoci.

Prohlášení Komise o aktualizaci nařízení

V zájmu zajištění lépe integrovaného, účinnějšího a soudržnějšího evropského přístupu k pohybu (vývoz, přeprava, zprostředkování a tranzit) strategického zboží Komise co možná nejdříve předloží nový návrh na aktualizaci nařízení.